

**ZAKON
O OBEZBJEĐIVANJU ZDRAVSTVENO ISPRAVNE VODE
ZA LJUDSKU UPOTREBU***

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom propisuju se parametri zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku upotrebu (u daljem tekstu: voda), procjena rizika i upravljanje rizikom od zagađenja, obaveze pravnih lica koja obavljaju djelatnost javnog vodosnabdijevanja i isporučuju vodu potrošačima, aktivnosti u slučaju odstupanja od propisanih vrijednosti parametara, monitoring vode, poboljšanje dostupnosti vode, kao i druga pitanja od značaja za obezbjeđivanje kvaliteta i zdravstvene ispravnosti vode radi zaštite zdravlja ljudi od negativnih uticaja svih oblika zagađenja vode.

Izuzeca od primjene zakona

Član 2

Ovaj zakon ne primjenjuje se na:

- 1) prirodnu mineralnu vodu koja je priznata kao mineralna voda od strane nadležnog organa, u skladu sa propisom kojim se uređuju prirodne mineralne vode;
- 2) vodu koja je lijek, u skladu sa zakonom kojim se uređuju lijekovi;
- 3) vodu koju pomorska plovila desalinizuju i isporučuju putnicima koje prevoze, osim odredbi kojima se uređuju kvalitet, procjena rizika, upravljanje rizikom, procjena rizika za unutrašnju vodovodnu mrežu, standardi kvaliteta i preduzimanje korektivnih mjera i ograničenja;
- 4) vodu iz individualnog vodosnabdijevanja, osim ako se koristi za komercijalnu ili djelatnost od javnog interesa;
- 5) izvorsku vodu koja se sipa u boce ili u drugu ambalažu, osim odredbi koje se odnose na kvalitet i parametre zdravstvene ispravnosti;
- 6) sistematsko ispitivanje sadržaja radionuklida u vodi.

Stanovnike koji se snabdijevaju vodom iz individualnog vodosnabdijevanja, jedinica lokalne samouprave obavještava, putem sredstava javnog informisanja, da se na izvor koji ih snabdijeva vodom ne primjenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuju aktivnosti koje se preduzimaju radi zaštite zdravlja ljudi od negativnih uticaja koji su posljedica bilo kojeg zagađenja vode, a Institut za javno zdravlje Crne Gore (u daljem tekstu: Institut) daje savjete o zaštiti zdravlja u slučaju pojave rizika koji je neposredna posljedica kvaliteta i zdravstvene ispravnosti vode.

Pojam vode

Član 3

Vodom se smatra svaka voda:

1) u izvornom stanju ili nakon obrade, koja je namijenjena za piće, kuvanje, pripremu hrane ili druge potrebe domaćinstva i u javnim i privatnim prostorima, bez obzira na njeno porijeklo i da li se snabdijevanje vrši iz distributivne mreže, cistijerni ili se sipa u boce, odnosno drugu ambalažu za vodu, uključujući izvorsku vodu;

2) koja se u poslovanju hranom upotrebljava za proizvodnju, obradu, očuvanje ili stavljanje na tržište proizvoda ili supstanci namijenjenih za ishranu ljudi, osim ako se organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja (u daljem tekstu: Ministarstvo) i organ uprave nadležan za bezbjednost hrane saglase da kvalitet vode ne može uticati na bezbjednost hrane u njenom konačnom obliku;

3) koja se upotrebljava kao ulazna voda za punjenje bazena, za fontane i termomineralna voda koja se koristi za piće.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 4

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 5

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

1) **analiza vode** je određivanje senzorskih, fizičko-hemijskih, hemijskih, mikrobioloških i drugih svojstava vode radi utvrđivanja njene zdravstvene ispravnosti;

2) **higijensko-epidemiološke indikacije** su indikacije koje upućuju na mogućnost zagađenja vode mikrobiološkim, hemijskim, radioaktivnim ili drugim zagađujućim supstancama, zbog tehničkog stanja objekta za vodosnabdijevanje, elementarnih nepogoda, iznenadnog zagađenja (incidentni događaj) ili drugog iznenadnog zagađenja i epidemiološke situacije;

3) **hidrološka godina** je razdoblje punog hidrološkog ciklusa koje je promjenljivo i traje od sedam do 17 mjeseci, u zavisnosti od klimatskih uslova i geografskog položaja;

4) **individualno vodosnabdijevanje** je oblik pojedinačnog vodosnabdijevanja za manje od 50 potrošača ili 10 m³/dan, ako se na njemu ne obavlja komercijalna ili djelatnost od javnog interesa;

5) **indikatorski parametar** je pokazatelj zdravstvene ispravnosti vode koji uključuje pojedine fizičke, fizičko-hemijske, biološke i mikrobiološke parametre;

6) **izvorište** je prostor gdje voda prirodno izvire na površinu, odnosno mjesto gdje se iz bunara, izvora ili vrela, voda crpi iz tijela podzemne vode, kao i mjesto zahvata vode iz površinske vode;

7) **isporučilac vode** je subjekat koji isporučuje vodu namijenjenu za ljudsku upotrebu;

8) **iznenadno zagađenje (incidentni događaj)** je nagli prodor štetnih i/ili opasnih supstanci i/ili mikroorganizama u količinama koje mogu biti štetne ili opasne po zdravlje ljudi u vodozahvatu ili vodne građevine za vodosnabdijevanje, a posljedica su ljudske aktivnosti;

9) **javno vodosnabdijevanje** je djelatnost zahvatanja vode iz podzemnih i površinskih vodonosnih slojeva i njene obrade, kao i distribucije do krajnjeg potrošača ili

do drugog pravnog lica za javno vodosnabdijevanje za više od 50 potrošača ili 10 m³/dan, ako se ti poslovi obavljaju putem sistema javnog vodosnabdijevanja kojima upravljaju pravna lica registrovana za obavljanje djelatnosti javnog vodosnabdijevanja (u daljem tekstu: pravno lice);

10) **lokalni vodovod** je vodovod u naselju ili izvan naselja koji služi za snabdijevanje vodom jednog ili grupe stambenih ili privrednih objekata;

11) **mediji za filtriranje** su materijali kroz koje voda prolazi tokom procesa filtracije, a koji zadržavaju ili uklanjaju čestice, mikroorganizme ili hemijske supstance iz vode;

12) **monitoring vode** je sistematsko praćenje zdravstvene ispravnosti vode sprovođenjem niza planiranih mjerenja i analiza pojedinih parametara, kako bi se utvrdila njena usaglašenost sa propisanim vrijednostima;

13) **opasnost** predstavlja biološki, hemijski, fizički ili radiološki agens u vodi ili drugi oblik stanja vode koji može štetno da utiče na zdravlje ljudi;

14) **opasan događaj** predstavlja događaj kojim se sistem snabdijevanja vodom dovodi u opasnost, odnosno iz njega se ne uklanja opasnost;

15) **prioritetni objekti** su veliki objekti koji nijesu domaćinstva, sa većim brojem korisnika koji su potencijalno izloženi rizicima povezanim s vodom i veliki objekti za javnu upotrebu: zdravstvene ustanove, obrazovno-vaspitne ustanove, ustanove socijalne i dječje zaštite, sportske dvorane, ugostiteljski objekti i objekti za kolektivni smještaj, tržni centri i sl;

16) **poslovanje hranom** je profitabilna ili neprofitabilna djelatnost, javna ili privatna, koja se obavlja u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije hrane;

17) **regionalni vodovod** je vodovod koji snabdijeva vodom dva ili više naselja na području više jedinica lokalne samouprave;

18) **rizik** predstavlja kombinaciju mogućeg opasnog događaja i ozbiljnosti posljedica ako se u sistemu vodosnabdijevanja dogode opasnost i opasan događaj;

19) **smjesa** je hemijska smjesa metala, emajla, keramike ili drugog anorganskog materijala;

20) **subjekat u poslovanju hranom** je pravno ili fizičko lice ili preduzetnik koji je odgovoran za ispunjavanje propisanih zahtjeva za hranu u okviru djelatnosti koju obavlja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbjednost hrane;

21) **seoski vodovod** je sistem za snabdijevanje vodom za piće seoskog naselja ili njegovog dijela koje ima manje od 200 stanovnika ili čija prosječna godišnja potreba za vodom nije veća od 100 m³/dan (1,16 l/s);

22) **unutrašnja vodovodna mreža** je unutrašnja instalacija vodovodne mreže koju čine cijevi, oprema i uređaji instalirani od zatvarača, koji se nalazi neposredno iza vodomjera, do slavine koja se uobičajeno koristi za točenje vode u javnim i privatnim prostorima, za koju ne odgovara isporučilac vode, u skladu sa zakonom;

23) **usaglašenost** je usklađenost rezultata analize parametara sa propisanim vrijednostima, odnosno maksimalno dozvoljenim koncentracijama;

24) **uzorak vode** je određena količina vode koja je na propisani način uzeta za laboratorijsku analizu jednokratno na jednom mjestu;

25) **uzorkovanje** je postupak uzimanja uzorka vode za laboratorijsku analizu iz izvorišta, pojedinih objekata za javno vodosnabdijevanje i drugih mjesta u određenim vremenskim razmacima;

26) **vodovodna mreža** je sistem transportnih (magistralnih), transportno-distributivnih (glavnih) i distributivnih cjevovoda sa pratećim objektima i uređajima, kojima se voda od vodozahvata transportuje do mjernog instrumenta potrošača, uključujući i mjerni instrument.

II. MJERE ZA OBEZBJEĐIVANJE ZDRAVSTVENE ISPRAVNOSTI VODE

Zdravstvena ispravnost vode

Član 6

Radi zaštite zdravlja ljudi od negativnih uticaja svih oblika zagađenja, voda mora da bude zdravstveno ispravna.

Voda je zdravstveno ispravna ako ispunjava sljedeće standarde kvaliteta:

1) ne sadrži mikroorganizme, parazite i njihove razvojne oblike ili supstance koje same ili u određenoj koncentraciji mogu predstavljati opasnost po zdravlje ljudi;

2) ispunjava minimalne vrijednosti mikrobioloških, hemijskih i indikatorskih parametara koji se koriste za praćenje zdravstvene ispravnosti vode i parametara relevantnih za procjenu rizika za unutrašnju vodovodnu mrežu;

3) preduzimaju se odgovarajuće mjere za obezbjeđivanje kvaliteta i zdravstvene ispravnosti vode, u skladu sa ovim zakonom;

4) ispunjava vrijednosti dopunskih parametara koji se mogu utvrditi samo za određeni dio teritorije Crne Gore, radi zaštite zdravlja ljudi.

Parametre, vrijednost parametara, metode, obim i učestalost analiza koje se koriste za provjeru zdravstvene ispravnosti vode propisuje Ministarstvo.

Održavanje ili popravljavanje vrijednosti parametara

Član 7

Zdravstvena ispravnost vode obezbjeđuje se preduzimanjem mjera i aktivnosti kojima se održavaju ili popravljaju vrijednosti parametara (prečišćavanje vode), obezbjeđivanjem kvaliteta tretmana vode, opreme i materijala koji dolaze u kontakt s vodom.

Mjere i aktivnosti iz stava 1 ovog člana zasnivaju se na načelu predostrožnosti, koje podrazumijeva zaštitu od direktnog ili indirektnog uticaja na smanjenje kvaliteta ili povećanje zagađenja vode, u skladu sa ovim zakonom.

U cilju primjene načela iz stava 2 ovog člana, izvorišta, kao i objekti za javno vodosnabdijevanje moraju biti zaštićeni od slučajnog ili namjernog zagađenja, kao i od drugih uticaja koji mogu ugroziti zdravstvenu ispravnost i čistoću vode koja se koristi za proizvodnju vode u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje vodama.

Preduzimanje mjera i aktivnosti iz stava 1 ovog člana ne smije direktno ili indirektno uticati na pogoršanje postojećeg kvaliteta vode u obimu koji je od značaja za zaštitu zdravlja ljudi, kao ni na bilo koje povećanje zagađenja vode.

Ako se vrši dezinfekcija vode kao dio obrade ili distribucije, pravno lice provjerava efikasnost upotrijebljenog dezinfekcionog tretmana kako bi se zagađenje usljed nusproizvoda dezinfekcije održavalo što je moguće nižim, bez ugrožavanja same dezinfekcije.

Vodi se ne smiju dodavati nikakve materije, osim onih koje zahtijeva postupak obrade ili dezinfekcije.

Voda kojoj nije potrebna dodatna obrada ima prednost korišćenja za javno vodosnabdijevanje.

Mjesto usaglašenosti

Član 8

Vrijednosti mikrobioloških i hemijskih parametara vode moraju biti usaglašene na mjestu isporuke vode, i to na:

- 1) slavini iz koje voda izlazi u prostoriji ili objektu gdje se uobičajeno koristi za upotrebu, ako se doprema putem vodovodne mreže;
- 2) slavini iz koje voda izlazi, ako se doprema iz cistijerne;
- 3) mjestu punjenja u boce ili drugu ambalažu namijenjenu za upotrebu;
- 4) mjestu na kojem je subjekat u poslovanju hranom uključuje u proces proizvodnje hrane;
- 5) izvorištu, sa kojeg se direktno upotrebljava;
- 6) mjestu zahvatanja iz bistijerne i bunara;
- 7) mjestu točenja, nakon procesa obrade i/ili dezinfekcije, ako se obrađuje i/ili dezinfikuje;
- 8) mjestu predaje drugom subjektu koji obavlja djelatnost javnog vodosnabdijevanja (uvoz, regionalni vodovod i drugi sistemi) ili do krajnjeg potrošača;
- 9) slavini iz koje voda izlazi na česmi koja se nalazi na javnim mjestima, u skladu sa odlukom jedinice lokalne samouprave.

Principi procjene rizika i upravljanja rizikom

Član 9

Obrada i distribucija, kao i snabdijevanje vodom zasniva se na principu procjene rizika i upravljanja rizikom koju sprovodi pravno lice i obuhvata cijeli lanac snabdijevanja od područja sliva za vodozahvat, obrade, skladištenja i distribucije do mjesta usaglašenosti parametara na mjestu isporuke vode iz člana 8 ovog zakona.

Procjena rizika i upravljanje rizikom obuhvata:

- 1) procjenu rizika i upravljanje rizikom za područje sliva za vodozahvate, u skladu sa članom 12 ovog zakona;
- 2) procjenu rizika i upravljanje rizikom za svaki sistem vodosnabdijevanja koji uključuje zahvatanje, obradu, skladištenje i distribuciju vode do mjesta isporuke iz člana 8 ovog zakona; i
- 3) procjenu rizika za unutrašnju vodovodnu mrežu, u skladu sa članom 18 ovog zakona.

Procjenu rizika i upravljanje rizikom za područje sliva za vodozahvate pravno lice sprovodi jednom u šest godina, a po potrebi i češće i redovno preispituje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje vodama.

Procjenu rizika i upravljanje rizikom za sistem javnog vodosnabdijevanja pravno lice sprovodi jednom u šest godina, a po potrebi i češće, u skladu sa ovim zakonom.

Procjenu rizika za unutrašnju vodovodnu mrežu vlasnik, odnosno korisnik mreže sprovodi u skladu sa ovim zakonom.

Upravljanje rizikom za područje sliva u slučaju iznenadnog zagađenja (incidentni događaj)

Član 10

U slučaju iznenadnog zagađenja (incidentni događaj), pravno lice dužno je da o tome odmah obavijesti potrošače objavljivanjem obavještenja na svojoj internet stranici i u drugim sredstvima javnog informisanja, kao i da obavijesti Institut ili zdravstvenu ustanovu koja ima organizovanu higijensko-epidemiološku službu za teritoriju na kojoj se nalazi izvorište, odnosno pravno lice i sanitarnu inspekciju.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, Institut, odnosno zdravstvena ustanova daje potrošačima preporuke i uputstva i predlaže preduzimanje mjera u cilju zaštite zdravlja ljudi.

Analiza vrijednosti parametara prije korišćenja novog izvorišta

Član 11

Prije korišćenja novog izvorišta za javno vodosnabdijevanje, pravno lice je dužno da izvrši analizu vrijednosti parametara iz člana 6 ovog zakona najmanje četiri puta u jednoj hidrološkoj godini, a ako izvorište nije korišćeno duže od šest mjeseci, prije njegovog ponovnog korišćenja vrši se procjena rizika i analiza vrijednosti mikrobioloških, fizičkih, hemijskih i indikatorskih parametara.

Analizu iz stava 1 ovog člana i člana 32 ovog zakona vrši laboratorija zdravstvene ustanove koja je akreditovana i ovlašćena u skladu sa članom 23 ovog zakona.

Procjena rizika za područje sliva za vodozahvate

Član 12

Pored mjera za zaštitu površinskih voda, podzemnih voda i zaštićenih područja koje se sprovode u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje vodama, organ uprave nadležan za hidrometeorološke poslove dužan je da za područje sliva za vodozahvate uspostavi i sprovodi procjenu rizika i upravlja rizikom od zagađenja koja obuhvata:

- 1) određivanje područja sliva za vodozahvat, sa:
 - utvrđivanjem i izradom mape područja sliva za vodozahvat,
 - izradom mape zaštićenih zona, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje vodama,
 - georeferentnim podacima za sve vodozahvate u područjima sliva, koji se prikupljaju i čuvaju u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje vodama,
 - opisom korišćenja zemljišta, načinom oticanja vode i ponovnog napajanja u područjima sliva za vodozahvate;
- 2) utvrđivanje opasnosti i opasnih događaja u područjima sliva za vodozahvate određenih zakonom kojim se uređuje upravljanje vodama i procjenu rizika koji mogu prouzrokovati pogoršanje kvaliteta vode, koji može predstavljati rizik po zdravlje ljudi;
- 3) odgovarajuće praćenje određenih parametara, supstanci ili zagađujućih supstanci u površinskoj, podzemnoj ili mješovitoj vodi u području sliva za vodozahvat ili u sirovoj vodi, u skladu sa opasnostima i opasnim događajima iz tačke 2 ovog stava, koji se odnose na:

- mikrobiološke, hemijske ili dopunske parametre,
- zagađujuće supstance utvrđene u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje vodama,
- prioritetne supstance i druge zagađujuće supstance utvrđene propisom kojim se uređuju standardi kvaliteta podzemnih voda,
- zagađujuće supstance specifične za rječni sliv utvrđene zakonom kojim se uređuje upravljanje vodama,
- druge zagađujuće supstance od značaja za vodu, utvrđene u skladu sa tačkom 2 ovog stava,
- supstance prirodno prisutne u vodi koje mogu predstavljati rizik po zdravlje ljudi,
- supstance i jedinjenja koji se nalaze na spisku za praćenje i koji su od značaja za javnost i nauku zbog javnog zdravlja, u skladu sa članom 22 stav 5 tačka 3 ovog zakona.

Organ uprave nadležan za hidrometeorološke poslove koji sprovodi procjenu rizika u području sliva za vodozahvate ili prati sirovu vodu, dužan je da obavijesti Ministarstvo, Institut i organ uprave nadležan za poslove upravljanja vodama o kretanjima i neuobičajenim količinama ili koncentracijama parametara, supstanci ili zagađujućih supstanci.

Upravljanje rizikom za područje sliva za vodozahvate

Član 13

U skladu sa rezultatima procjene rizika iz člana 12 ovog zakona, a radi sprečavanja ili kontrole utvrđenih rizika, organ uprave nadležan za hidrometeorološke poslove preduzima sljedeće mjere upravljanja rizikom, i to:

- 1) utvrđuje i sprovodi preventivne mjere u područjima sliva za vodozahvate;
- 2) utvrđuje i sprovodi mjere ublažavanja rizika u područjima sliva za vodozahvate;
- 3) vrši odgovarajuće praćenje parametara, supstanci ili zagađujućih supstanci u površinskoj, podzemnoj ili mješovitoj vodi u područjima sliva za vodozahvate ili u sirovoj vodi čija upotreba može da predstavlja rizik po zdravlje ljudi ili da izazove neprihvatljivo pogoršanje kvaliteta vode;
- 4) vrši evaluaciju potrebe za uspostavljanjem i prilagođavanjem zona zaštite za podzemnu i površinsku vodu.

Za vodozavrat koji ima status vodnog dobra od lokalnog značaja, mjere upravljanja rizicima iz stava 1 ovog člana preduzima nadležni organ lokalne uprave.

Razmjena informacija i podataka za područje sliva za vodozahvate

Član 14

Radi procjene rizika i upravljanja rizikom za područje sliva za vodozahvate i kontrole kvaliteta vode, Ministarstvo, Institut i organ uprave nadležan za poslove upravljanja vodama međusobno sarađuju radi prikupljanja i razmjene informacija i podataka o sprovođenju mjera u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje vodama i procjenom rizika i upravljanja rizikom u skladu sa čl. 12 i 13 ovog zakona.

Na osnovu procjene rizika i informacija iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo pravnom licu može da:

- 1) naloži dodatno praćenje ili obradu određenih parametara;

2) odobri smanjenje učestalosti praćenja ili prestanak praćenja pojedinih parametara sa spiska parametara koji se prate, u skladu sa članom 22 stav 5 tačka 1 ovog zakona, bez sprovođenja procjene rizika za sistem snabdijevanja, osim osnovnih parametara sa spiska parametara utvrđenog propisom iz člana 22 stav 8 ovog zakona i supstanci za koje postoji opravdan rizik da mogu pogoršati kvalitet vode.

U slučaju iz stava 2 tačka 2 ovog člana, obezbjeđuje se odgovarajuće praćenje parametara, uz preispitivanje procjene rizika i upravljanja rizikom za područja sliva za vodozahvate u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje vodama.

Procjena rizika i upravljanje rizikom za sistem vodosnabdijevanja

Član 15

Pravno lice dužno je da sprovodi procjenu rizika i upravlja rizikom od zagađenja sistema za vodosnabdijevanje.

Procjena rizika za sistem javnog vodosnabdijevanja odnosi se na praćenje mikrobioloških, hemijskih, indikatorskih i dopunskih parametara, kao i supstance i jedinjenja koji se nalaze na spisku za praćenje u skladu sa članom 22 stav 5 tačka 3 ovog zakona.

Procjenu rizika od zagađenja sistema za vodosnabdijevanje pravno lice sprovodi na osnovu:

1) rezultata procjene rizika i upravljanja rizikom za područje sliva za vodozahvate, u skladu sa članom 13 ovog zakona;

2) vrste sistema zaštite od vodozahvata, obrade, skladištenja i distribucije vode do mjesta isporuke;

3) opasnosti i opasnih događaja u sistemu vodosnabdijevanja, uključujući procjenu mogućih rizika po zdravlje ljudi koje može izazvati upotreba vode, uzimajući u obzir rizike usljed klimatskih promjena, gubitaka vode i uticaja cijevi koje dolaze u kontakt s vodom.

Na osnovu rezultata procjene rizika iz stava 3 ovog člana, pravno lice može da preduzme sljedeće mjere upravljanja rizikom:

1) utvrdi i sprovede mjere kontrole za sprečavanje i ublažavanje utvrđenih rizika u sistemu vodosnabdijevanja koji mogu ugroziti kvalitet vode;

2) sprovede kontrolu utvrđenih i preduzetih mjera za ublažavanje rizika u području sliva za vodozahvat, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje vodama, koji mogu ugroziti kvalitet vode;

3) sprovede operativno praćenje parametara u skladu sa članom 22 stav 5 tačka 5 ovog zakona;

4) obezbijedi validaciju efekata primijenjene dezinfekcije, ako je dezinfekcija dio obrade ili distribucije vode, kako bi se sve kontaminacije nusproizvodima dezinfekcije i kontaminacije hemikalijama za obradu svele na najmanju moguću mjeru, bez ugrožavanja dezinfekcije i zadržavanja supstanci koje ostaju u vodi i koje mogu ugroziti zdravstvenu ispravnost vode;

5) provjeri ispunjenost minimalnih higijenskih zahtjeva materijala koji se upotrebljavaju u sistemu vodosnabdijevanja i minimalnih zahtjeva za hemikalije koje se upotrebljavaju za obradu vode i medija za filtriranje koji dolaze u kontakt s vodom, u skladu sa ovim zakonom.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, procjenu rizika i upravljanje rizikom za sistem vodosnabdijevanja, u skladu sa rezultatima procjene rizika, ne mora da sprovodi pravno lice koje isporučuje u prosjeku između 10 m³/dan i 100 m³/dan ili snabdijeva između 50 i 500 stanovnika, ako Ministarstvo procijeni da se u tom slučaju ne ugrožava kvalitet vode.

U slučaju iz stava 5 ovog člana, pravno lice dužno je da redovno sprovodi praćenje parametara za procjenu rizika i upravljanje rizikom za sistem vodosnabdijevanja, u skladu sa članom 22 ovog zakona.

Plan za obezbjeđivanje zdravstvene ispravnosti vode

Član 16

Na osnovu procjene rizika od zagađenja sistema vodosnabdijevanja koja omogućava prepoznavanje kontrolnih tačaka i kritičnih kontrolnih tačaka u cjelokupnom sistemu vodosnabdijevanja od vodozahvata, obrade, skladištenja i distribucije vode do mjesta isporuke, pravno lice je dužno da uspostavi sistem samokontrole i da redovno sprovodi uzorkovanje, u skladu sa planom za obezbjeđivanje zdravstvene ispravnosti vode od vodoizvorišta do mjesta isporuke koji sačinjava uz saglasnost Ministarstva.

Planom iz stava 1 ovog člana određuju se mjesta i učestalost uzorkovanja i analize vrijednosti parametara iz člana 6 ovog zakona, kao i analize drugih parametara kojima se omogućava brz uvid u stanje zdravstvene ispravnosti vode i preduzimanje korektivnih mjera.

Plan iz stava 1 ovog člana podrazumijeva procjenu i upravljanje rizicima u sistemu vodosnabdijevanja od vodozahvata do mjesta isporuke i sastoji se od:

1) opisa sistema vodosnabdijevanja od vodozahvata, obrade, skladištenja i distribucije vode do mjesta isporuke;

2) identifikacije opasnosti i opasnih događaja, što podrazumijeva utvrđivanje svih opasnosti i opasnih događaja u sistemu vodosnabdijevanja, uključujući i procjenu rizika po zdravlje ljudi koje mogu predstavljati upotrebom vode, uzimajući u obzir i rizike koji proizlaze iz klimatskih promjena, gubitaka vode u sistemu i iz cijevi koje ispuštaju vodu;

3) procjene rizika, uključujući i rezultate procjene rizika i upravljanja rizicima područja sliva za vodozahvate iz člana 12 ovog zakona;

4) odgovarajućih mjera za kontrolu rizika;

5) verifikacije pristupa upravljanja rizicima.

Pravno lice koje obavlja djelatnost punjenja vode u cistijerne, boce ili posude za vodu radi stavljanja na tržište u originalnom pakovanju dužno je da uspostavi sistem samokontrole i sačini i sprovodi plan uzorkovanja kojim određuje mjesta i učestalost uzorkovanja i analize vrijednosti parametara.

Aktivnosti Ministarstva u vezi procjene rizika za sistem vodosnabdijevanja

Član 17

Na osnovu procjene rizika iz člana 15 stav 3 ovog zakona, Ministarstvo pravnom licu može da:

1) odobri smanjenje učestalosti praćenja ili prestanak praćenja pojedinih parametara, osim osnovnih parametara sa spiska parametara koji se prate, sa utvrđenom učestalošću uzorkovanja, ako se time ne ugrožava kvalitet vode:

- na osnovu pojave parametra u sirovoj vodi, u skladu sa procjenom rizika za područja sliva za vodozahvate iz člana 12 ovog zakona,
 - ako se parametar pojavljuje samo primjenom određene tehnike za obradu ili metode dezinfekcije, a pravno lice ne primjenjuje tu tehniku ili metodu, ili
 - na osnovu procjene rizika i upravljanja rizikom za sistem vodosnabdijevanja;
- 2) proširi spisak parametara za praćenje ili da poveća učestalost uzorkovanja, na osnovu pojave parametara u sirovoj vodi, u skladu sa rezultatima procjene rizika za područje sliva za vodozahvate ili na osnovu procjene rizika i upravljanja rizikom sistema vodosnabdijevanja utvrđenih u članu 22 stav 5 tačka 1 ovog zakona.

Procjena rizika za unutrašnju vodovodnu mrežu

Član 18

Vlasnik, odnosno korisnik prioritetnog objekta dužan je da sprovodi procjenu rizika unutrašnje vodovodne mreže.

Procjena rizika unutrašnje vodovodne mreže obuhvata:

1) opštu analizu rizika povezanih sa unutrašnjom vodovodnom mrežom, proizvodima i materijalima koji dolaze u kontakt s vodom, kao i mogućnostima njihovog štetnog uticaja na kvalitet vode, na mjestu gdje voda izlazi iz česme, a ne obuhvata analizu pojedinačnih svojstava vode;

2) praćenje parametara relevantnih za procjenu rizika za unutrašnju vodovodnu mrežu u prostorima u kojima su tokom opšte analize rizika utvrđeni specifični rizici po kvalitet vode i zdravlja ljudi.

Ako se na osnovu analize iz stava 2 tačka 1 ovog člana utvrdi da postoji rizik po zdravlje ljudi koji je povezan sa unutrašnjom vodovodnom mrežom ili povezanim proizvodima i materijalima ili ako je praćenjem parametara iz stava 2 tačka 2 ovog člana utvrđena neusaglašenost vrijednosti ovih parametara, preduzimaju se odgovarajuće mjere radi otklanjanja ili smanjenja rizika neusaglašenosti njihovih vrijednosti.

Radi smanjenja rizika povezanih sa unutrašnjom vodovodnom mrežom, u skladu sa rizikom, pravno lice preduzima sljedeće mjere:

1) podstiče vlasnike, odnosno korisnike prioritetnih objekata da izvrše procjenu rizika sistema unutrašnje vodovodne mreže;

2) informiše potrošače i vlasnike, odnosno korisnike prioritetnih objekata o mjerama za otklanjanje ili smanjenje rizika za ugrožavanje zdravstvene ispravnosti vode zbog unutrašnje vodovodne mreže;

3) obavještava potrošače o uslovima upotrebe vode i mogućim aktivnostima za sprečavanje ponovne pojave ovih rizika;

4) promovise osposobljavanje za vodoinstalatore i druga lica koja obavljaju poslove na sistemima za unutrašnju vodovodnu mrežu, kao i podstiče ugradnju građevinskih proizvoda i materijala koji ispunjavaju higijensko-tehničke zahtjeve, u skladu sa ovim zakonom, a koji dolaze u kontakt s vodom;

5) u slučaju rizika od bakterije *Legionella*, preduzima efikasne mjere kontrole i praćenja proporcionalne riziku, radi sprečavanja i suzbijanja pojave epidemije bolesti izazvane ovom bakterijom; i

6) u slučaju rizika od prisustva olova u vodi, ako je ekonomski i tehnički izvodljivo, predlaže mjere za zamjenu komponenti napravljenih od olova u postojećim sistemima za unutrašnju vodovodnu mrežu.

Ako se utvrdi pojava bakterije *Legionella*, mjere iz stava 4 tačka 5 ovog člana preduzimaju se u svim prioritetnim objektima koji se snabdijevaju vodom iz istog izvora snabdijevanja.

Odgovornost za unutrašnju vodovodnu mrežu

Član 19

Za neusaglašenost vrijednosti parametara koja nastaje zbog unutrašnje vodovodne mreže ili njenog održavanja, odgovoran je vlasnik, odnosno korisnik unutrašnje vodovodne mreže.

U slučaju da rezultati kontrole uzorka vode sa javne vodovodne mreže odstupaju od parametara iz člana 6 ovog zakona, pravno lice je dužno da obezbijedi uzorkovanje vode i sa priključnog mjesta, odnosno priključka od uličnog cjevovoda do mjernog instrumenta.

Ako se neusaglašenost vrijednosti parametara utvrdi u prioritetnom objektu, vlasnik, odnosno korisnik tog objekta dužan je da:

- 1) obustavi upotrebu vode;
- 2) na odgovarajući način odmah obavijesti sve potrošače i da ih savjetuje o mogućnostima preduzimanja korektivnih mjera i obrade u cilju promjene prirode ili osobina vode, kao i da obavijesti sanitarnu inspekciju i Institut, odnosno zdravstvenu ustanovu koja ima organizovanu higijensko-epidemiološku službu za teritoriju na kojoj se nalazi izvor, odnosno pravno lice;
- 3) preduzme odgovarajuće korektivne mjere i aktivnosti u cilju obezbjeđivanja usaglašenosti vrijednosti parametara; i
- 4) sanira unutrašnju vodovodnu mrežu.

Materijali i proizvodi koji dolaze u kontakt s vodom

Član 20

Materijali i proizvodi koji se koriste u novim instalacijama ili, u slučaju popravke ili rekonstrukcije, u postojećim instalacijama za zahvatanje, obradu, skladištenje ili distribuciju vode i koji dolaze u kontakt s vodom, radi obezbjeđivanja zdravstvene ispravnosti vode moraju ispunjavati minimalne zdravstvene i higijenske zahtjeve i ne smiju:

- 1) direktno ili indirektno ugroziti zdravlje ljudi;
- 2) negativno uticati na boju, miris ili ukus vode;
- 3) podsticati rast mikroorganizama;
- 4) ispuštati zagađivače i smjese u vodu na nivou višem od neophodnog, u zavisnosti od namjene materijala, odnosno proizvoda.

Uvoz, proizvodnju i promet materijala i proizvoda koji dolaze u kontakt s vodom pravna i fizička lica dužna su da obavljaju u skladu sa ovim zakonom, propisima kojima se uređuju građevinski proizvodi, predmeti opšte upotrebe i u skladu sa Sprovedbenom odlukom Komisije (EU) 2024/365 od 23. januara 2024. godine o utvrđivanju pravila za primjenu Direktive (EU) 2020/2184 Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu metodologije ispitivanja i prihvatanja ulaznih supstanci, smjesa i sastojaka koji se stavljaju na evropski pozitivni spisak, Sprovedbenom odlukom Komisije (EU) 2024/367 od 23. januara 2024. godine o utvrđivanju pravila za primjenu Direktive (EU) 2020/2184 Evropskog parlamenta i Savjeta uspostavljanjem evropskih pozitivnih spiskova ulaznih

supstanci, smjesa i sastojaka odobrenih za upotrebu u proizvodnji materijala ili proizvoda koji dolaze u kontakt s vodom, Delegiranom regulativom Komisije (EU) 2024/369 od 23. januara 2024. godine o dopuni Direktive (EU) 2020/2184 Evropskog parlamenta i Savjeta o utvrđivanju postupka za stavljanje ulaznih supstanci, smjesa i sastojaka na evropski pozitivni spisak ulaznih supstanci, smjesa i sastojaka ili njihovo skidanje sa tog spiska, Delegiranom regulativom Komisije (EU) 2024/370 od 23. januara 2024. godine o dopuni Direktive (EU) 2020/2184 Evropskog parlamenta i Savjeta o utvrđivanju postupka ocjenjivanja usaglašenosti za proizvode koji dolaze u kontakt s vodom i pravila za imenovanje tijela za ocjenjivanje usaglašenosti uključenih u te postupke i Delegiranom regulativom Komisije (EU) 2024/371 od 23. januara 2024. godine o dopuni Direktive (EU) 2020/2184 Evropskog parlamenta i Savjeta o utvrđivanju usklađenih specifikacija za označavanje proizvoda koji dolaze u kontakt s vodom.

Za proizvodnju materijala i proizvoda koji dolaze u kontakt s vodom mogu da se koriste samo ulazne supstance, smjese i sastojci koji se nalaze na pozitivnom evropskom spisku ulaznih supstanci, smjesa i sastojaka.

Prije stavljanja na tržište materijala i proizvoda koji dolaze u kontakt s vodom proizvođač je dužan da:

1) sprovede ili obezbijedi sprovođenje postupka ocjenjivanja usaglašenosti sa minimalnim higijenskim zahtjevima propisanim ovim zakonom, u skladu sa Sprovodbenom odlukom Evropske komisije (EU) 2024/368 od 23. januara 2024. godine o utvrđivanju pravila za primjenu Direktive (EU) 2020/2184 Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu postupaka i metoda ispitivanja i prihvatanja konačnih materijala upotrijebljenih u proizvodima koji dolaze u kontakt s vodom za ljudsku upotrebu;

2) izvrši njegovo označavanje.

Postupak ocjenjivanja usaglašenosti iz stava 4 tačka 1 ovog člana sprovodi tijelo koje ispunjava propisane uslove, koje Ministarstvo imenuje i prijavljuje Evropskoj komisiji i državama članicama Evropske unije.

Spisak, postupak i metodologiju ispitivanja i stavljanja ulaznih supstanci, smjesa i sastojaka na pozitivni evropski spisak ulaznih supstanci, smjesa i sastojaka koji se koriste za proizvodnju materijala ili proizvoda koji dolaze u kontakt s vodom, postupak za ocjenjivanje usaglašenosti i uslove za imenovanje i prijavljivanje tijela za ocjenjivanje usaglašenosti, označavanje proizvoda koji dolaze u kontakt s vodom, kao i druga pitanja od značaja za ispunjavanje minimalnih zdravstvenih i higijenskih zahtjeva za materijale i proizvode koji dolaze u kontakt s vodom propisuje Ministarstvo.

Hemikalije koje se koriste za obradu i mediji za filtriranje koji dolaze u kontakt s vodom

Član 21

U slučaju preduzimanja mjera za obezbjeđivanje zdravstvene ispravnosti vode, hemikalije koje se koriste za obradu i dezinfekciju vode moraju biti bezbjedne i ispunjavati uslove propisane zakonima kojima se uređuju hemikalije i biocidni proizvodi.

Hemikalije iz stava 1 ovog člana i mediji za filtriranje koji dolaze u kontakt s vodom ne smiju:

- 1) direktno ili indirektno ugrožavati zdravlje ljudi;
- 2) negativno uticati na boju, miris ili ukus vode;
- 3) podsticati rast mikroorganizama;

4) zagađivati vodu na nivou višem od neophodnog, u zavisnosti od svrhe korišćenja hemikalije.

Praćenje kvaliteta vode

Član 22

Radi redovnog praćenja kvaliteta vode i vrijednosti mikrobioloških, hemijskih, indikatorskih i dopunskih parametara iz člana 6 stav 2 tačka 4 ovog zakona, obavezno se sprovodi monitoring vode.

Monitoring vode sprovodi se na osnovu analize reprezentativnih uzoraka vode koja se distribuira tokom cijele godine.

Monitoring vode sprovodi se kao osnovni i periodični.

Monitoring vode sprovodi Institut, po programu monitoringa vode koji, na predlog Komisije za vodu, donosi Ministarstvo do 1. oktobra tekuće godine za narednu godinu.

Program monitoringa vode obuhvata:

1) praćenje parametara iz stava 1 ovog člana, parametara utvrđenih programom monitoringa, parametara utvrđenih u skladu sa procjenom rizika sistema za vodosnabdijevanje, osim ako se odobri prestanak praćenja nekog od parametara u skladu sa članom 14 stav 2 tačka 2 ili članom 17 stav 1 tačka 1 ovog zakona;

2) praćenje parametara relevantnih za procjenu rizika za unutrašnju vodovodnu mrežu, radi procjene rizika za unutrašnje vodosnabdijevanje, u skladu sa članom 18 stav 2 ovog zakona;

3) praćenje prisustva supstanci i jedinjenja koji se nalaze na spisku za praćenje i koji su od značaja za javnost i nauku zbog javnog zdravlja, ako postoji razlog za sumnju da mogu biti prisutni na relevantnim mjestima lanca vodosnabdijevanja, u brojevima ili koncentracijama koje predstavljaju potencijalnu opasnost po zdravlje ljudi;

4) praćenje radi utvrđivanja opasnosti i opasnih događaja, iz člana 12 stav 1 tačka 2 ovog zakona;

5) operativno praćenje koje se sprovodi u skladu sa opštim ciljevima i programom monitoringa vode.

Programom monitoringa vode određuju se mjesta za uzorkovanje koja moraju ispunjavati odgovarajuće zahtjeve za uzorkovanje.

Dodatno praćenje supstanci i mikroorganizama za koje nije utvrđena vrijednost parametara u skladu sa članom 6 ovog zakona, vrši se u slučaju postojanja sumnje na njihovo prisustvo u broju ili koncentraciji potencijalno opasnim po zdravlje ljudi.

Bližu sadržinu, način i obim sprovođenja monitoringa vode, spisak parametara, supstanci i jedinjenja koji se prate, mjesto i način uzimanja uzoraka, učestalost uzorkovanja, metode za analize parametara i druga pitanja od značaja za sprovođenje monitoringa propisuje Ministarstvo.

Metode za analizu vode

Član 23

Metode za analizu vode koje se koriste za praćenje i dokazivanje usaglašenosti vrijednosti parametara zdravstvene ispravnosti vode, osim mutnoće, moraju biti provjerene i dokumentovane, u skladu sa standardom MEST EN ISO/IEC 17025 ili drugim ekvivalentnim međunarodno prihvaćenim standardima.

Analizu uzoraka vode uzetih za monitoring vode i u postupku inspekcijskog nadzora vrši laboratorija Instituta, odnosno zdravstvene ustanove koja je akreditovana u skladu sa standardima MEST EN ISO/IEC 17025 ili drugim ekvivalentnim međunarodno prihvaćenim standardima i ima ovlašćenje Ministarstva za vršenje analize uzoraka vode.

Analizu uzoraka vode uzetih u postupku samokontrole praćenja i obezbjeđivanja zdravstvene ispravnosti vode koju vrši pravno lice, kao i u novoizgrađenim i rekonstruisanim objektima prije njihove upotrebe, ako nijesu namijenjeni za proizvodnju i promet hrane, može da vrši laboratorija zdravstvene ustanove i drugog pravnog lica koja ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana.

Analizu uzoraka vode iz stava 3 ovog člana ne može da vrši laboratorija pravnog lica u objektima koji se nalaze na teritoriji jedinice lokalne samouprave za koju to pravno lice obavlja djelatnost javnog vodosnabdijevanja.

Ovlašćenje za vršenje analize uzoraka vode iz st. 2 i 3 ovog člana izdaje Ministarstvo, na osnovu zahtjeva i dokaza o akreditaciji u skladu sa standardima iz stava 1 ovog člana.

Ministarstvo će oduzeti ovlašćenje za vršenje analize uzoraka vode iz st. 2 i 3 ovog člana, ako laboratorija prestane da ispunjava propisane uslove.

Listu ovlašćenih laboratorija za vršenje analize uzoraka vode Ministarstvo objavljuje na svojoj internet stranici.

Korektivne aktivnosti i ograničenje upotrebe vode

Član 24

Ako se u toku samokontrole ili monitoringa vode, odnosno u postupku inspekcijskog nadzora utvrdi neusaglašenost vrijednosti parametara iz člana 6 ovog zakona, pravno lice je dužno da odmah izvrši analizu i otkrivanje uzroka neusaglašenosti, kao i da u najkraćem roku preduzme neophodne korektivne mjere za njeno otklanjanje i obezbijedi zdravstveno ispravnu vodu (korišćenje rezervnog izvorišta i sl).

Korektivne mjere iz stava 1 ovog člana preduzimaju se u skladu sa stepenom prekoračenja vrijednosti parametara i povezanim štetnim uticajem po zdravlje ljudi, radi brzog obezbjeđivanja zdravstveno ispravne vode.

U slučaju neusaglašenosti vrijednosti parametara relevantnih za procjenu rizika za unutrašnju vodovodnu mrežu, preduzimaju se mjere iz člana 18 stav 4 ovog zakona.

Ako se, i pored preduzetih korektivnih mjera iz stava 1 ovog člana, ne obezbijedi voda koja ispunjava propisane vrijednosti parametara, odmah se vrši prečišćavanje vode, u zavisnosti od obima prekoračenja relevantne vrijednosti parametara i moguće opasnosti po zdravlje ljudi.

Ako se neusaglašenost vrijednosti parametara i uzroci njihovog nastupanja ne mogu otkloniti preduzimanjem mjera iz st. 1 i 3 ovog člana, snabdijevanje vodom se prekida, ograničava ili se preduzimaju druge mjere u cilju zaštite zdravlja ljudi, o čemu pravno lice odmah obavještava potrošače putem sredstava javnog informisanja.

Ako se analizom vode utvrdi da voda predstavlja potencijalnu opasnost po zdravlje ljudi i u slučaju kad nije utvrđena neusaglašenost parametara, radi zaštite zdravlja ljudi u skladu sa rizicima koji mogu nastupiti po zdravlje ljudi zbog prekida

snabdijevanja vodom, pravno lice prekida, odnosno ograničava snabdijevanje vodom i preduzima korektivne mjere.

Ako prekid snabdijevanja vodom traje duže od 24 časa, pravno lice je dužno da potrošačima obezbijedi snabdijevanje vodom na drugi način.

Pravno lice je dužno da vodi evidenciju o preduzetim korektivnim mjerama i rezultatima mjera iz st. 1 i 3 ovog člana i da dokumentaciju o tome čuva pet godina.

U slučaju neusaglašenosti vrijednosti parametara iz stava 1 ovog člana, Institut vrši procjenu rizika po zdravlje ljudi i predlaže korektivne mjere i aktivnosti za popravljivanje vrijednosti parametara, o čemu obavještava potrošače i daje stručne savjete putem sredstava javnog informisanja.

Neusaglašenost vrijednosti mikrobioloških i hemijskih parametara predstavlja rizik za zdravlje ljudi i voda ne može da se upotrebljava, osim ako Ministarstvo na predlog Komisije, na osnovu procjene rizika, utvrdi da je neusaglašenost vrijednosti parametara neznatna i da ne može ugroziti zdravlje ljudi.

Provjera rezultata preduzetih korektivnih mjera iz stava 1 ovog člana vrši se laboratorijskom analizom parametara vode.

Obaveze pravnog lica kod neusaglašenosti

Član 25

U slučaju iz člana 24 st. 1 i 6 ovog zakona, ako neusaglašenost vrijednosti parametara predstavlja rizik po zdravlje ljudi, pravno lice dužno je da odmah:

1) obavijesti potrošače o riziku po zdravlje, uzroku neusaglašenosti vrijednosti parametara i preduzetim korektivnim mjerama, uključujući i zabranu ili ograničenje upotrebe vode ili druge aktivnosti;

2) pruži i redovno ažurira savjete potrošačima o uslovima upotrebe vode, posebno uzimajući u obzir grupe stanovnika sa povećanim zdravstvenim rizicima povezanim sa upotrebom vode; i

3) obavjesti potrošače o prestanku rizika po zdravlje i uspostavljanju vodosnabdijevanja zdravstveno ispravnom vodom.

Institut predlaže mjere u skladu sa rizicima koji bi mogli da nastupe po zdravlje ljudi zbog prekida ili ograničenja snabdijevanja vodom.

Odobranje neusaglašenosti vrijednosti parametara

Član 26

U slučaju elementarne nepogode, iznenadnog zagađenja (incidentni događaj) ili drugog opravdanog uzroka neusaglašenosti vrijednosti hemijskih ili dodatnih parametara koji se preduzimanjem korektivnih mjera i prečišćavanjem vode ne mogu otkloniti, a odstupanje ne predstavlja potencijalnu opasnost po zdravlje ljudi i ne postoji rezervno izvoriste, niti mogućnost snabdijevanja vodom na drugi način, pravno lice je dužno da Ministarstvu podnese zahtjev za odobranje neusaglašenosti vrijednosti parametara i određivanje maksimalno dozvoljene vrijednosti (u daljem tekstu: MDK) ovih parametara, ako se odstupanja odnose na:

1) novo područje sliva za zahvatanje vode;

2) novi izvor zagađenja koji je otkriven u području sliva za zahvatanje vode, koji je nedavno istražen ili su u pitanju novootkriveni parametri;

3) nepredviđenu i iznenadnu situaciju u postojećem području sliva za zahvaćanje vode koja bi mogla dovesti do privremenog ograničenog prekoračenja vrijednosti parametara.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o:

- 1) sistemu ili dijelu sistema vodosnabdijevanja na koji se zahtjev odnosi;
- 2) dnevnoj količini isporučene vode;
- 3) broju potrošača koji se snabdijeva;
- 4) broju subjekata u poslovanju hranom, predmetima koji dolaze u neposredni kontakt sa hranom i predmetima opšte upotrebe i načinu na koji voda utiče na njihovu zdravstvenu ispravnost u gotovom proizvodu;
- 5) parametru koji prelazi MDK za posljednjih 12 mjeseci;
- 6) uzroku neusaglašenosti vrijednosti parametara;
- 7) razlogu zbog kojeg ne može na drugi način da obezbijedi vodu;
- 8) predviđenom vremenu trajanja neusaglašenosti vrijednosti parametara; i
- 9) planu sprovođenja korektivnih mjera, rokovima, troškovima i eventualnom revidiranju ovog plana.

Ministarstvo može da odobri neusaglašenost vrijednosti parametara i da odredi njihove MDK na period do tri godine.

Pravno lice koje je preduzetim korektivnim mjerama postiglo usaglašenost vrijednosti parametara za koje je dato odobrenje za neusaglašenost vrijednosti parametara, u roku od tri mjeseca prije isteka roka određenog odobrenjem, Ministarstvu podnosi izvještaj o sprovođenju korektivnih mjera, rezultatima analize na mjestima upotrebe vode za posljednjih šest mjeseci i plan daljeg praćenja parametara za koje je odobrena neusaglašenost.

Ponovno odobravanje neusaglašenosti vrijednosti parametara

Član 27

Ako se neusaglašenost vrijednosti parametara ne može otkloniti u roku iz člana 26 ovog zakona, na zahtjev pravnog lica Ministarstvo može ponovo odobriti neusaglašenost vrijednosti parametara i odrediti MDK, na novi period do tri godine.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) razloge za odobrenje neusaglašenosti vrijednosti parametara;
- 2) naziv parametara, rezultate analiza vode za posljednjih 12 mjeseci za parametre koji prelaze MDK i MDK za koje se odobrava neusaglašenost;
- 3) podatke o sistemu javnog vodosnabdijevanja na koji se zahtjev odnosi i o njegovom geografskom području, dnevnoj količini isporučene vode, broju potrošača i broju subjekata u poslovanju hranom koje snabdijeva i privrednih društava i preduzetnika koji obavljaju privrednu djelatnost, kao i o uticaju neusaglašenosti na njihovo poslovanje;
- 4) plan praćenja parametara za koje se odobrava neusaglašenost, uz povećanu učestalost uzorkovanja;
- 5) podatke o planu i rokovima sprovođenja korektivnih mjera i aktivnosti;
- 6) procjenu troškova i uputstva za izmjenu plana praćenja parametara i sprovođenja korektivnih mjera i aktivnosti;
- 7) podatke o predviđenom vremenu trajanja neusaglašenosti vrijednosti parametara.

Pravno lice koje je preduzetim korektivnim mjerama postiglo usaglašenost vrijednosti parametara za koje je dato odobrenje iz stava 1 ovog člana, u roku od tri mjeseca po isteku roka određenog odobrenjem, Ministarstvu podnosi izvještaj o sprovođenju korektivnih mjera, rezultatima analize na mjestima upotrebe vode za posljednjih šest mjeseci i plan daljeg praćenja parametara za koja je odobrena neusaglašenost.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, Ministarstvo Evropskoj komisiji dostavlja rezultate analiza, zajedno sa razlozima za ponovno odobravanje neusaglašenosti vrijednosti parametara.

Produženje roka za neusaglašenost parametara

Član 28

Ako preduzetim mjerama u roku iz člana 27 stav 1 ovog člana pravno lice nije postiglo usaglašenost vrijednosti parametara za koje je dato odobrenje za neusaglašenost, Ministarstvu podnosi zahtjev za odobravanje produženja roka za neusaglašenost vrijednosti parametara.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, pravno lice podnosi izvještaj o preduzetim korektivnim mjerama, rezultatima analize na mjestima upotrebe vode za posljednjih šest mjeseci i planom daljeg praćenja parametara za koje se traži produženje roka za njihovu neusaglašenost.

Ako parametri neznatno odstupaju od MDK i ne postoji rizik po zdravlje ljudi, Ministarstvo može da odobri produženje roka za neusaglašenost vrijednosti parametara na period do tri godine.

Odobrenje iz stava 3 ovog člana Ministarstvo dostavlja:

1) organu uprave nadležnom za izdavanje vodnih akata, u roku od mjesec dana od dana izdavanja odobrenja;

2) Evropskoj komisiji, u roku od dva mjeseca od dana izdavanja odobrenja, sa izvještajem o preduzetim mjerama i razlozima zbog kojih je odobreno produženje neusaglašenosti vrijednosti parametara.

Ako je neusaglašenost vrijednosti parametara neznatna i ako su preduzete korektivne mjere dovoljne za otklanjanje neusaglašenosti u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva, Ministarstvo utvrđuje MDK i određuje rok za otklanjanje neusaglašenosti, a informacije iz izvještaja iz stava 2 ovog člana ne moraju biti navedene u odobrenju Ministarstva.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, neusaglašenost parametara ne može se odobriti ako je u periodu od 12 mjeseci, prije podnošenja zahtjeva, postojala neusaglašenost, ukupno duže od 30 dana.

Ponovno produženje roka za neusaglašenost vrijednosti parametara

Član 29

Ako u roku iz člana 28 stav 3 ovog zakona pravno lice preduzetim korektivnim mjerama nije postiglo usaglašenost vrijednosti parametara za koje je dato odobrenje za neusaglašenost, može da podnese Ministarstvu zahtjev za produženje odobrenja za neusaglašenost parametara na period do tri godine.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, pravno lice podnosi izvještaj o preduzetim korektivnim mjerama, rezultatima analize parametara na mjestima upotrebe vode za

posljednjih šest mjeseci i planom daljeg praćenja parametara za koje se traži produženje roka za neusaglašenost.

Zahtjev za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana pravno lice podnosi u roku od šest mjeseci prije isteka odobrenja iz člana 28 stav 3 ovog zakona, sa izvještajem o rezultatima analiza parametara i preduzetim korektivnim mjerama u prethodnom periodu.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana Ministarstvo dostavlja Evropskoj komisiji.

Pravno lice dužno je da, putem sredstava javnog informisanja ili na drugi prikladan način, obavijesti potrošače o svim odobrenim odstupanjima vrijednosti parametara i uslovima pod kojima su odobreni, a, po potrebi, obezbjeđuje i savjetovanje određenih kategorija stanovnika u slučaju odstupanja koje može predstavljati poseban rizik po zdravlje.

Neusaglašenost vrijednosti parametara ne može se odobriti pravnom licu koje obavlja djelatnost punjenja vode u boce ili posude za vodu u originalnom pakovanju radi stavljanja na tržište.

Komisija za vodu

Član 30

U cilju praćenja i obezbjeđivanja zdravstvene ispravnosti vode, Ministarstvo obrazuje Komisiju za vodu, kao stručno i savjetodavno tijelo.

Komisija za vodu obrazuje se na period od pet godina i čine je po jedan predstavnik Ministarstva, organa državne uprave nadležnog za zaštitu životne sredine, organa državne uprave nadležnog za poslove voda, organa uprave nadležnog za poslove upravljanja vodama, laboratorija koje su ovlaštene za analizu uzoraka vode, sanitarne inspekcije i pravnih lica, kao i dva predstavnika Instituta (doktor medicine specijalista higijene i doktor medicine specijalista epidemiologije).

U radu Komisije za vode mogu da, po pozivu, učestvuju i stručnjaci u oblasti obezbjeđivanja zdravstvene ispravnosti vode.

Bliži sastav i način rada Komisije za vode utvrđuje se aktom o obrazovanju komisije.

Zadaci Komisije za vodu

Član 31

Komisija za vodu:

1) predlaže Ministarstvu mjere, preporuke i uputstva za obezbjeđivanje zdravstvene ispravnosti vode;

2) priprema stručno mišljenje u postupku davanja odobrenja iz čl. 27, 28 i 29 ovog zakona, ako ne postoji mogućnost snabdijevanja sa drugog izvorišta, a radi se o parametru koji ne predstavlja potencijalnu opasnost po zdravlje ljudi;

3) predlaže vrijednosti dopunskih parametara iz člana 6 stav 2 tačka 4 ovog zakona;

4) predlaže vršenje analiza dodatnih parametara zdravstvene ispravnosti vode na sistemima za javno vodosnabdijevanje i izvorštima, pored parametara propisanih ovim zakonom, u zavisnosti od:

- prirodnog sastava vode,
- dodatne obrade vode,

- procjene ugroženosti materijama koje su prisutne u životnoj sredini, koje bi mogle da ugroze izvorišta i vodu,

- procjene ugroženosti materijama koje su prisutne u građevinskim materijalima koji su u kontaktu s vodom i koje bi mogle da ugroze izvorište i vodu,

- utvrđivanja indikacija koje ukazuju na mogućnost zagađenja vode mikrobiološkim, fizičkim i hemijskim materijama, zbog tehničkog stanja objekata za javno vodosnabdijevanje, stanja životne sredine, elementarnih nepogoda, iznenadnog zagađenja (incidentni događaj) i epidemiološke situacije (higijensko-epidemiološka indikacija);

5) predlaže povećanje ili smanjenje učestalosti uzorkovanja, u skladu sa procjenom rizika, posebno:

- ako se analizom utvrdi da voda nije zdravstveno ispravna i da bi mogla da ugrozi zdravlje ljudi,

- u slučaju iznenadnog zagađenja (incidentni događaj) ili elementarne nepogode,

i

- ako postoje higijensko-epidemiološke indikacije;

6) predlaže dopunu izvještaja o odobrenim neusaglašenostima vrijednostima parametara, kao i podacima o dodatnim parametrima zdravstvene ispravnosti vode;

7) predlaže vršenje procjene rizika po zdravlje ljudi, u slučaju neusaglašenosti vrijednosti parametara sa propisanim vrijednostima, kao i mjere koje treba preduzeti;

8) predlaže program monitoringa vode;

9) prati sprovođenje Zakona o potvrđivanju Protokola o vodi i zdravlju uz Konvenciju o zaštiti i korišćenju prekograničnih vodotoka i međunarodnih jezera iz 1992. godine („Službeni list CG - Međunarodni ugovori“, broj 7/19);

10) vrši i druge poslove u vezi obezbjeđivanja zdravstveno ispravne vode, u skladu sa ovim zakonom i aktom o obrazovanju.

Obezbjeđivanje uslova za obavljanje vodosnabdijevanja lokalnih vodovoda i seoskih vodovoda

Član 32

Jedinica lokalne samouprave odgovorna je za obezbjeđivanje uslova za obavljanje vodosnabdijevanja lokalnih vodovoda, seoskih vodovoda, kao i vodosnabdijevanje jednog ili više korisnika, u skladu sa zakonom.

Jedinica lokalne samouprave dužna je da obavijesti Institut o svim vodovodima iz stava 1 ovog člana, radi njihovog uključivanja u program monitoringa i preduzimanja mjera za obezbjeđivanje zdravstvene ispravnosti vode, u skladu sa ovim zakonom.

U slučaju zagađenja vode iz vodovoda iz stava 1 ovog člana, jedinica lokalne samouprave dužna je da odmah obavijesti potrošače i Institut i da potrošače, na odgovarajući način, savjetuje u vezi sa upotrebom vode i njenom uticaju na zdravlje.

Jedinica lokalne samouprave obezbjeđuje finansijska sredstva za sprovođenje analiza zdravstvene ispravnosti vode u vodovodima iz stava 1 ovog člana, u skladu sa propisom jedinice lokalne samouprave.

Mjere za poboljšanje i održavanje pristupa zdravstveno ispravnoj vodi

Član 33

Pored mjera i aktivnosti koje se preduzimaju u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje vodama, uzimajući u obzir lokalne, regionalne i kulturne razvojne okolnosti za distribuciju vode, u cilju poboljšanja ili održavanja dostupnosti zdravstveno ispravnoj vodi, jedinice lokalne samouprave:

1) identifikuju područja i stanovnike, uključujući ranjive i marginalizovane grupe koji nemaju ili imaju ograničenu dostupnost zdravstveno ispravnoj vodi kao i razloge za takav pristup;

2) vrše procjenu mogućnosti za poboljšanje dostupnosti vodi za lica iz tačke 1 ovog stava;

3) informišu lica iz tačke 1 ovog stava o mogućnostima priključivanja na distributivnu mrežu ili o alternativnim načinima dostupnosti vodi i

4) preduzimaju mjere koje smatraju potrebnim i prikladnim kako bi se obezbijedila dostupnost vodi za ugrožene i marginalizovane grupe.

Pored mjera i aktivnosti iz stava 1 ovog člana, preduzimaju se i mjere za podsticanje upotrebe vode iz česme, postavljanjem spoljne i unutrašnje opreme u prioritetnim i javnim prostorima, u skladu sa tehničkim mogućnostima i postavljanje česmi, gdje je to tehnički izvodljivo, na način koji je proporcionalan potrebi za takvim mjerama i uzimajući u obzir klimatske i geografske uslove tog područja.

Radi poboljšanja dostupnosti vodi, Ministarstvo i jedinica lokalne samouprave preduzimaju mjere za promociju upotrebe vode iz česme, i to:

1) podizanje svijesti i obavješćavanje o najbližoj spoljašnjoj ili unutrašnjoj opremi;

2) pokretanje kampanja za informisanje stanovništva o kvalitetu vode sa česme;

3) podsticanje obezbjeđivanja vode sa česme u javnim prostorima;

4) obezbjeđivanje vode sa česme bez naknade za korisnike ugostiteljskih usluga u ugostiteljskim objektima.

O mjerama iz st. 1, 2 i 3 ovog člana Ministarstvo i jedinice lokalne samouprave vode evidenciju.

Na osnovu evidencija iz stava 4 ovog člana koje jedinice lokalne samouprave dostavljaju Ministarstvu, Ministarstvo sačinjava šestogodišnji izvještaj o mjerama preduzetim za poboljšanje pristupa i za podsticanje upotrebe vode, kao i procentu stanovništva koje ima pristup vodi, osim vode koja se sipa u boce ili ambalažu.

Informisanje javnosti

Član 34

Pravno lice na svojoj internet stranici, a po potrebi i putem drugih lako dostupnih sredstava javnog informisanja, objavljuje i redovno ažurira informacije, o:

1) nazivu i sjedištu, području i broju stanovnika kojem isporučuje vodu, metodama proizvodnje vode, uključujući opšte informacije o vrstama tretmana i dezinfekcije vode koje primjenjuje;

2) rezultatima monitoringa vode za mikrobiološke, hemijske i indikatorske parametre, uključujući učestalost monitoringa zajedno sa vrijednostima dopunskih parametara utvrđenih ovim zakonom, koji ne smiju biti stariji od godinu dana, osim ako je učestalost monitoringa vode drugačije propisana ovim zakonom;

3) parametrima koji se ne nalaze na spisku indikatorskih parametara, kao i povezanim vrijednostima: tvrdoća, minerali, anjoni i katjoni rastvorljivi u vodi (kalcijum, magnezijum i kalijum);

4) informisanju potrošača i savjetima koji se odnose na zdravlje ljudi, kao i o upotrebi i načinu pristupa tim informacijama, u slučaju mogućih rizika po zdravlje ljudi zbog prekoračenja vrijednosti parametara koje su utvrđene ovim zakonom;

5) procjeni rizika za sistem vodosnabdijevanja;

6) savjetovanju potrošača o smanjenju i racionalnoj potrošnji vode, u skladu sa lokalnim uslovima i načinima smanjenja rizika zbog nedostatka vode i drugim odgovarajućim savjetima;

7) podatke iz tač. 2 i 3 ovog stava, na zahtjev potrošača za prethodni desetogodišnji period, ako su dostupni.

Pravno lice je dužno da svim potrošačima kojima isporučuje vodu redovno, a najmanje jednom godišnje na lako dostupan način (na računu i sl.) dostavi informacije, o:

1) kvalitetu vode, uključujući i indikatorske parametre;

2) cijeni isporučene vode po litru i kubnom metru;

3) godišnjoj ili periodičnoj potrošnji vode u domaćinstvu, u skladu sa tehničkim mogućnostima i dostupnošću podataka;

4) poređenju godišnje potrošnje vode u domaćinstvu sa prosječnom potrošnjom domaćinstva, u skladu sa tačkom 3 ovog stava ako je primjenjivo;

5) adresi internet stranice na kojoj su objavljene informacije iz stava 1 ovog člana.

Pravno lice koje isporučuje najmanje 10 000 m³/dan ili snabdijeva najmanje 50 000 stanovnika, na svojoj internet stranici, a po potrebi i putem drugih lako dostupnih sredstava javnog informisanja, jednom godišnje objavljuje informacije o:

1) cjelokupnom funkcionisanju sistema za vodosnabdijevanje u pogledu efikasnosti i stopama gubitaka vode, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje vodama;

2) cijeni vode po kubnom metru, uključujući fiksne i varijabilne troškove, kao i troškove koji se odnose na mjere za obezbjeđivanje pristupa vodi, ako su preduzete;

3) prigovorima potrošača koji se odnose na zdravstvenu ispravnost vode, ako su dostupni.

Informisanje Evropske komisije

Član 35

Ministarstvo će:

1) uspostaviti i na svakih šest godina ažurirati podatke i informacije o mjerama preduzetim za poboljšanje pristupa i promocije korišćenja vode u skladu sa članom 33 ovog zakona, kao i o procentu stanovnika koji ima pristup vodi, osim vode koja se sipa u boce ili posude;

2) uspostaviti i na svakih šest godina ažurirati podatke i informacije o procjeni rizika i upravljanju rizikom u područjima sliva za vodozahvate u skladu sa čl. 12 i 13 ovog zakona, kao i podatke o procjeni rizika u sistemima za unutrašnju vodovodnu mrežu, u skladu sa članom 18 ovog zakona, koje sadrže:

- informacije o područjima sliva za vodozahvate i vodozahvatima,

- rezultate praćenja određenih parametara, supstanci ili zagađujućih supstanci iz člana 12 stav 1 tačka 3 alineja 3 ovog zakona i praćenju parametara relevantnih za procjenu rizika za unutrašnju vodovodnu mrežu iz člana 18 stav 1 tačka 2 ovog zakona,

- sažetak informacija o mjerama preduzetim u skladu sa članom 13 i članom 18 st. 2 i 3 ovog zakona, uključujući i informacije o vrsti preduzetih mjera i postignutom popravljaju, u skladu sa članom 18 stav 4 tačka 5 ovog zakona;

3) pripremiti i godišnje ažurirati podatke koji sadrže rezultate kontrola, u slučajevima prekoračenja vrijednosti mikrobioloških i hemijskih parametara iz čl. 15 i 22 ovog zakona i informacije o mjerama za otklanjanje posljedica preduzetim u skladu sa članom 24 ovog zakona;

4) uspostaviti i godišnje ažurirati podatke koji sadrže informacije o iznenadnim zagađenjima (incidentnim događajima) koja su imala potencijalni rizik po ljudsko zdravlje, bez obzira da li je došlo do neusaglašenosti parametara duže od deset uzastopnih dana i koji je zahvatio najmanje 1.000 ljudi, uključujući uzroke tih zagađenja i preduzete mjere za njihovo otklanjanje, u skladu sa članom 24 ovog zakona; i

5) uspostaviti i godišnje ažurirati podatke koji sadrže informacije o svim odobrenim neusaglašenostima vrijednosti parametara, u skladu sa čl. 26 do 29 ovog zakona.

Podatke iz stava 1 ovog člana Ministarstvo dostavlja Evropskoj komisiji i Evropskom centru za prevenciju i kontrolu bolesti (ECDC).

III. NADZOR

Nadzor nad sprovođenjem zakona

Član 36

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor

Član 37

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši sanitarna inspekcija, u skladu sa ovim zakonom i zakonima kojima se uređuju inspekcijski nadzor, sanitarna inspekcija, hemikalije i biocidni proizvodi.

U vršenju inspekcijskog nadzora, sanitarna inspekcija vrši kontrolu:

- 1) zdravstvene ispravnosti vode;
- 2) uslova sistema za vodosnabdijevanje u pogledu objekata, postrojenja, uređaja, pribora, opreme, izvora i rezervoara;
- 3) sistema procjene rizika i upravljanje rizikom koje je uspostavilo pravno lice i postupaka obrade vode, u skladu sa ovim zakonom;
- 4) zdravstvenih i drugih uslova koje treba da ispunjavaju zaposleni na radnim mjestima na kojima dolaze u kontakt s vodom;
- 5) materijala i predmeta koji dolaze u kontakt sa vodom;
- 6) proizvoda i postupaka za čišćenje i održavanje sistema za vodosnabdijevanje;
- i
- 7) dokumentacije, koja uključuje i pregled evidencija i evidentiranih očitanih vrijednosti sa instrumenata (opreme) pravnog lica.

Ovlašćenja sanitarnog inspektora

Član 38

U vršenju inspekcijskog nadzora, pored ovlašćenja propisanih zakonima kojima se uređuju inspekcijski nadzor, sanitarna inspekcija, hemikalije i biocidni proizvodi, sanitarni inspektor ovlašten je da:

- 1) naredi otklanjanje utvrđenih nedostataka i sprovođenje korektivnih mjera;
- 2) na osnovu mišljenja Komisije za vode, naredi otklanjanje nedostataka za parametar čije se odstupanje ne smatra značajnim i koji ne ugrožava zdravlje ljudi;
- 3) uzima uzorke vode;
- 4) privremeno ograniči isporuku vode koja ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom;
- 5) zabrani isporuku vode koja predstavlja opasnost ili moguću opasnost po zdravlje ljudi;
- 6) zabrani ili ograniči upotrebu vode u proizvodnji hrane i predmeta opšte upotrebe;
- 7) zabrani upotrebu objekata, radnih i pomoćnih prostorija, prostora, postrojenja, uređaja i opreme dok se ne obezbijedi zdravstveno ispravna voda;
- 8) naredi sprovođenje analiza vode na vodozahvatu;
- 9) naredi sprovođenje i učestalost dodatnih uzorkovanja od strane pravnog lica;
- 10) naredi vlasniku, odnosno korisniku prioritetnog objekta sanaciju unutrašnje vodovodne mreže;
- 11) izvrši neophodna mjerenja instrumentima kojima raspolaže.

Izveštaj o izvršenim nadzorima i preduzetim mjerama

Član 39

Izveštaje o izvršenim nadzorima i preduzetim mjerama sanitarna inspekcija sačinjava do 15. u tekućem mjesecu, za prethodna tri mjeseca.

IV. KAZNE NE ODREDBE

Član 40

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) preduzimanjem mjera i aktivnosti kojima se održavaju ili popravljaju vrijednosti parametara (prečišćavanje vode), obezbjeđivanjem kvaliteta tretmana vode, opreme i materijala koji dolaze u kontakt s vodom direktno ili indirektno utiče na pogoršanje postojećeg kvaliteta vode u obimu koji je od značaja za zaštitu zdravlja ljudi, kao i na bilo koje povećanje zagađenja vode (član 7 stav 4);
- 2) vodi doda materije koje ne zahtijeva postupak obrade ili dezinfekcije (član 7 stav 6);
- 3) vrijednosti mikrobioloških i hemijskih parametara vode nijesu usaglašene na mjestu isporuke iz člana 8 ovog zakona;
- 4) u slučaju iznenadnog zagađenja (incidentni događaj), o tome odmah ne obavijesti potrošače objavljivanjem obavještenja na svojoj internet stranici i u drugim sredstvima javnog informisanja, kao i ako ne obavijesti Institut ili zdravstvenu ustanovu koja ima organizovanu higijensko-epidemiološku službu za teritoriju na kojoj se nalazi izvorište, odnosno pravno lice i sanitarnu inspekciju (član 10 stav 1);

5) prije korišćenja novog izvorišta za javno vodosnabdijevanje laboratorija zdravstvene ustanove koja je akreditovana i ovlašćena u skladu sa članom 23 ovog zakona ne izvrši analizu vrijednosti parametara iz člana 6 ovog zakona najmanje četiri puta u jednoj hidrološkoj godini ili ako izvorište nije korišćeno duže od šest mjeseci, prije njegovog ponovnog korišćenja ne izvrši procjenu rizika i analizu vrijednosti mikrobioloških, fizičkih, hemijskih i indikatorskih parametara (član 11);

6) ne sprovodi procjenu rizika u skladu sa članom 15 st. 1 i 2 ovog zakona;

7) upravlja rizikom od zagađenja sistema za vodosnabdijevanje u skladu sa članom 15 st. 3 i 4 ovog zakona;

8) isporučuje u prosjeku između 10 m³/dan i 100 m³/dan ili snabdijeva između 50 i 500 stanovnika, ako Ministarstvo procijeni da se u tom slučaju ne ugrožava kvaliteta vode, a redovno ne sprovodi praćenje parametara za procjenu rizika i upravljanje rizikom za sistem vodosnabdijevanja, u skladu sa članom 22 ovog zakona (član 15 stav 5);

9) na osnovu procjene rizika od zagađenja sistema vodosnabdijevanja koja omogućava prepoznavanje kontrolnih tačaka i kritičnih kontrolnih tačaka u cjelokupnom sistemu vodosnabdijevanja od vodozahvata, obrade, skladištenja i distribucije vode do mjesta isporuke ne uspostavi sistem samokontrole i redovno ne sprovodi uzorkovanje, u skladu sa planom za obezbjeđivanje zdravstvene ispravnosti vode od vodoizvorišta do mjesta isporuke koji sačinjava uz saglasnost Ministarstva (član 16 stav 1);

10) obavlja djelatnost punjenja vode u cistijerne, boce ili posude za vodu radi stavljanja na tržište u originalnom pakovanju, a ne uspostavi sistem samokontrole i ne sačini i ne sprovodi plan uzorkovanja kojim određuje mjesta i učestalost uzorkovanja i analize vrijednosti parametara (član 16 stav 4);

11) ne sprovodi procjenu rizika unutrašnje vodovodne mreže u skladu sa članom 18 st. 1 i 2 ovog zakona;

12) u slučaju da rezultati kontrole uzorka vode sa javne vodovodne mreže odstupaju od parametara iz člana 6 ovog zakona, a ne obezbijedi uzorkovanje vode i sa priključnog mjesta, odnosno priključka od uličnog cjevovoda do mjernog instrumenta (član 19 stav 2);

13) se neusaglašenost vrijednosti parametara utvrdi u prioritetnom objektu, a vlasnik, odnosno korisnik tog objekta ne preduzme mjere iz člana 19 stav 3 ovog zakona;

14) materijali i proizvodi koji se koriste u novim instalacijama ili, u slučaju popravke ili rekonstrukcije, u postojećim instalacijama za zahvatanje, obradu, skladištenje ili distribuciju vode i koji dolaze u kontakt s vodom ne ispunjavaju minimalne zdravstvene i higijenske zahtjeve iz člana 20 stav 1 ovog zakona;

15) uvoz, proizvodnju i promet materijala i proizvoda koji dolaze u kontakt s vodom ne obavljaju u skladu sa propisima iz člana 20 stav 2 ovog zakona;

16) u slučaju preduzimanja mjera za obezbjeđivanje zdravstvene ispravnosti vode, hemikalije koje se koriste za obradu i dezinfekciju vode nijesu bezbjedne i ne ispunjavaju uslove propisane zakonima kojima se uređuju hemikalije i biocidni proizvodi (član 21 stav 1);

17) analizu uzoraka vode uzetih u postupku samokontrole praćenja i obezbjeđivanja zdravstvene ispravnosti vode koju vrši pravno lice, kao i u novoizgrađenim i rekonstruisanim objektima prije njihove upotrebe, ako nijesu

namijenjeni za proizvodnju i promet hrane, izvrši laboratorij koja nije laboratorija zdravstvene ustanove i drugog pravnog lica i koja ne ispunjava uslove iz člana 23 stav 1 ovog zakona (član 23 stav 3);

18) analizu uzoraka vode iz člana 23 stav 3 ovog zakona izvrši laboratorija pravnog lica u objektima koji se nalaze na teritoriji jedinice lokalne samouprave za koju to pravno lice obavlja djelatnost javnog vodosnabdijevanja (član 23 stav 4);

19) se u toku samokontrole ili monitoringa vode, odnosno u postupku inspekcijskog nadzora utvrdi neusaglašenost vrijednosti parametara iz člana 6 ovog zakona, a odmah ne izvrši analizu i otkrivanje uzroka neusaglašenosti i u najkraćem roku ne preduzme neophodne korektivne mjere za njeno otklanjanje i ne obezbijedi zdravstveno ispravnu vodu (korišćenje rezervnog izvorišta i sl.) (član 24 stav 1);

20) prekid snabdijevanja vodom traje duže od 24 časa, a potrošačima ne obezbijedi snabdijevanje vodom na drugi način (član 24 stav 7);

21) ne vodi evidenciju o preduzetim korektivnim mjerama i rezultatima mjera iz člana 24 st. 1 i 3 ovog člana i da dokumentaciju o tome ne čuva pet godina (član 24 stav 8);

22) u slučaju iz člana 24 st. 1 i 6 ovog zakona, ako neusaglašenost vrijednosti parametara predstavlja rizik po zdravlje ljudi, odmah ne postupi u skladu sa članom 25 stav 1 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 300 eura do 4.000 eura.

V. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Donošenje podzakonskih akata

Član 41

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih akata iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Usklađivanje

Član 42

Pravna lica dužna su da usklade svoje poslovanje sa ovim zakonom u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Procjenu rizika i upravljanje rizikom počće da sprovodi:

1) organ uprave nadležan za hidrometeorološke poslove za područje sliva za vodozahvate, do 12. jula 2027. godine;

2) pravno lice za sistem javnog vodosnabdijevanja, do 12. januara 2029. godine;

3) vlasnik, odnosno korisnik unutrašnje vodovodne mreže, do 12. januara 2029. godine.

Započeti postupci

Član 43

Postupci započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po propisima po kojima su započeti.

Obrazovanje Komisije za vode

Član 44

Komisija za vode obrazovaće se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do obrazovanja komisije iz stava 1 ovog člana, nastavlja sa radom komisija obrazovana u skladu sa Zakonom o obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu („Službeni list CG“, broj 80/17).

Uspostavljanje podataka

Član 45

Podatke i informacije iz člana 35 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona, Ministarstvo će uspostaviti do 12. januara 2029. godine.

Odložena primjena

Član 46

Odredbe člana 20, člana 27 stav 4, člana 28 stav 4 tačka 2, člana 29 stav 4, člana 35 i člana 40 stav 1 tač. 15 i 16 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Prestanak važenja

Član 47

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu („Službeni list CG“, broj 80/17).

Stupanje na snagu

Član 48

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

*U ovaj zakon prenesena je Direktiva (EU) 2020/2184 Evropskog Parlamenta i Savjeta od 16. decembra 2020. godine o kvalitetu vode namijenjene za ljudsku upotrebu

Broj: 4-040/26-75/ **10**

Podgorica, 18.03.2026. godine

Na osnovu člana 13 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Službeni list CG“, broj 41/18) Ministarstvo zdravlja, sačinilo je

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOM KONSULTOVANJU ZAJNTERESOVANE JAVNOSTI

U skladu sa članom 13 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija, Ministarstvo zdravlja uputilo je javni poziv zainteresovanoj javnosti (organima, organizacijama, udruženjima, pojedincima), da se uključe u početnu fazu pripreme Zakona obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za piće*.

Zainteresovana javnost je pozvana da dostavi svoje inicijative, predloge, sugestije i komentare u pisanom i elektronskom obliku Ministarstvu zdravlja na adresu: Rimski trg broj 46 Podgorica, kao i elektronskim putem na e-mail: mzdravlja@gov.me.

Konsultacije su trajale 15 dana, od dana objavljivanja javnog poziva na internet stranici Ministarstva zdravlja i Portalu e-uprave, odnosno do 30.01.2026. godine.

Službenica zadužena za davanje informacija o postupku javnih konsultacija bila je Slavojka Šuković iz Direktorata za normativne poslove i praćenje primjene propisa iz oblasti zdravstvene zaštite.

"Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Podgorica, dostavilo je predlog za uređenje kadrovskih uslova u laboratorijama za ispitivanje kvaliteta vode, u dijelu Pravilnika koji propisuje obavezu stalnog zapošljavanja ljekara specijalista (specijalista mikrobiologije i specijalista sanitarne hemije). Objašnjeno je da laboratorije, naročito one koje posluju u okviru lokalnih vodovoda, nemaju realne kadrovske ni finansijske mogućnosti da obezbijede stalno zaposlenje navedenih specijalista, dok istovremeno ne postoji ni interes tih kadrova da budu stalno zaposleni u laboratorijama van zdravstvenog sistema, prije svega iz finansijskih razloga i ograničenih mogućnosti stručnog usavršavanja koja su za oblast medicine neophodna.

Predlog se ne prihvata

Obrazloženje:

Predlog se odnosi na materiju koja je predmet pravilnik koji se donosi na osnovu ovog zakona i ne može se prihvatiti.

"Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Podgorica je takođe dostavio predlog u vezi sa parametrima mutnoće. U predlogu se navodi da bi maksimalno dozvoljene

koncentracije (MDK) parametara trebalo definisati posebnim pravilnikom, kao što je to bila dosadašnja praksa. U tom kontekstu predlaže se da se razmotri povećanje MDK vrijednosti za parametar mutnoća, po uzoru na rješenja koja su već primijenjena u pojedinim zemljama regiona, uključujući Republiku Hrvatsku koja je članica EU.

Predlog se ne prihvata

Obrazloženje:

Predlog se odnosi na posebni pravilnik, isti nije uključen u Zakon.

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja

Podgorica, 18.03.2026. godine

Naziv organizacione jedinice Ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrtu zakona

Direktorat za normativne poslova i praćenje primjene propisa iz oblasti zdravstvene zaštite

MINISTAR

dr Vojislav Šimun

Vojislav Šimun